

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 10-01-2025

Αριθ. Πρωτ. : 1624 - 10-01-2025

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5 Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 10180
Τηλέφωνο : 210 333 2459
Email : yfyp.gram.01@mnec.gr

ΠΡΟΣ : 1. Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

2. Βουλευτή:
κο Σ. Φωτόπουλο

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην Ερώτηση με Α.Π. 2157/12-12-2024

Σχετικά με την υποβληθείσα ερώτηση με θέμα: «**Ανάγκη εξαίρεσης από την ηλεκτρονική τιμολόγηση μέσω παρόχου των εργαζόμενων με σύμβαση ανάθεσης έργου σε ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ** », που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής Φωτόπουλος Στυλιανός (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ) και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας απαντάμε τα κάτωθι:

1) Σύμφωνα με την [παράγραφο 2](#) του [άρθρου 148](#) του ν. [4601/2019](#), όπως διαμορφώθηκε με το [άρθρο 158](#) του ν. [4972/2022](#), προστέθηκε στο αντικείμενο της ρύθμισης (του άρθρου 148 του ν.4601/2019), η θέσπιση κανόνων για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων για κάθε κατηγορία δαπάνης.

Περαιτέρω με την **ΚΥΑ 52445/2023**, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 άρθρου 154 ν.4601/19, ορίστηκε στο άρθρο 2 ότι :«*Η υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων του άρθρου 1 της παρούσας δεν εφαρμόζεται σε «λοιπές δαπάνες το ύψος των οποίων είναι έως 2.500 ευρώ.*», ενώ επίσης ορίστηκε ο χρόνος έναρξης της υποχρέωσης των οικονομικών φορέων για υποβολή Η.Τ. ανάλογα με το νομικό πλαίσιο της σύμβασης και το φορέα που αφορά.

Εν συνεχεία για την εφαρμογή της ΚΥΑ εκδόθηκε η με αρ. 78336 ΕΞ 19-5-2023 εγκύκλιος Γ.Λ.Κ., σύμφωνα με την οποία για την κατηγορία λοιπών δαπανών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που τιμολογούνται μετά την **1η.1.2025** και εφόσον για τις δαπάνες αυτές προβλέπεται η έκδοση τιμολογίου βάσει φορολογικών διατάξεων (άρθρο 1, παρ.2δ της κ.υ.α.), «**η περ. 2δ του άρθρου 1 της υπόψη κ.υ.α. περιλαμβάνει δαπάνες, οι οποίες: i) δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής των ν. 3978/2011, ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016 και ii) πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, όπως αυτές/αυτοί ορίζονται στο [άρθρο 149, περ. 6 και 9](#) του ν. [4601/2019](#).**».

Κατόπιν ερωτήματος που υπέβαλε το ερευνητικό κέντρο " ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος", το ΓΛΚ με το υπ' αριθμόν πρωτ. 124445ΕΞ 2024 έγγραφό του απάντησε ότι η εφαρμογή των ανωτέρων διατάξεων καταλαμβάνει και τις δαπάνες των απασχολούμενων δυνάμει των διατάξεων του ν. 4957/2022 με σύμβαση έργου σε ερευνητικά έργα και προγράμματα φορέων γενικής κυβέρνησης από 1/1/25 και εφόσον υπερβαίνουν τις 2500 ευρώ, παρότι δεν εμπίπτουν στους ν. 4412/16, 4413/2016, 3978/2011, καθώς εντάσσονται στην κατηγορία των λοιπών δαπανών της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 της προαναφερθείσας ΚΥΑ.

Ακολούθως, με την υπ' αριθμόν 182112 ΕΞ ΦΕΚ Β 7088 2024) κοινή υπουργική απόφαση τροποποιήθηκε η υπό στοιχεία 52445 ΕΞ 2023/ 04.04.2023 ΚΥΑ. περί του χρόνου έναρξης της υποχρέωσης υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου, ως εξής: «δ. Για λοιπές δαπάνες φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ν. 4412/2016 (Α' 147), 4413/2016 (Α' 148) και 3978/2011 (Α' 137) και τιμολογούνται από την **1η.6.2025.**».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (βλ. άρθρο 243), στην ομάδα έργου ερευνητικών έργων/προγραμμάτων δύναται να απασχολείται πρόσθετο ερευνητικό, εκπαιδευτικό, επιστημονικό, εργαστηριακό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό, που επιλέγεται για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή εργασίας, δυνάμει σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβασης έργου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται στο πλαίσιο εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου/προγράμματος, συνδέονται με το αποτέλεσμα που παράγεται από το έργο και δύνανται να ανανεώνονται ή να παρατείνονται με αποφάσεις του Προέδρου του ΔΣ του ερευνητικού φορέα, κατόπιν εισήγησης του Επιστημονικού Υπευθύνου, χωρίς περιορισμό, μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου/προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού κάθε έργου ή προγράμματος. Η διαδικασία επιλογής του προσωπικού αυτού **ρυθμίζεται αποκλειστικά από τον ν.4957/2022** και εξαιρείται από τον προγραμματισμό προσλήψεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και σύμβασης μίσθωσης έργου του **άρθρου 25** του ν. **4829/2021 (Α' 166)**, της υποχρέωσης έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου ή της Επιτροπής της υπ' αρ. **33/2006** Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου.

Επομένως, το απασχολούμενο ερευνητικό και επιστημονικό προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου σε ερευνητικά έργα και προγράμματα **ουδόλως εξομοιούται με τους προμηθευτές του ν.4412/2016 ή αντιμετωπίζεται ως ανάδοχος δημόσιας σύμβασης.**

Ωστόσο, και καθώς το ζήτημα της εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4601/2019 και σε αυτή τη κατηγορία πρόσθετου προσωπικού που απασχολείται με συμβάσεις έργου σε ερευνητικά έργα ή προγράμματα των φορέων εποπτείας του Υπουργείου μας, δυνάμει των διατάξεων του ν .4957/22, ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών, δεσμευόμαστε ότι θα συνεργαστούμε με τους αρμόδιους υπουργούς , προκειμένου να εξεταστεί ιδίως η δυνατότητα να εκδίδονται τα εν λόγω ηλεκτρονικά τιμολόγια (B2G) μέσω της εφαρμογής e-timologio της ΑΑΔΕ, χωρίς τη μεσολάβηση ιδιώτη παρόχου και τη συνεπαγόμενη οικονομική επιβάρυνση.

2) Είναι γεγονός ότι κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, σημαντικός αριθμός εργαζομένων υψηλών προσόντων, μεταξύ των οποίων επιστήμονες και ερευνητές, επέλεξαν να «καταφύγουν» σε χώρες του εξωτερικού, όπου οι συνθήκες απασχόλησης ήταν πιο ελκυστικές. Ωστόσο, ιδίως από το 2019 και έπειτα, παρατηρείται μια αναστροφή του ανωτέρω

φαινομένου με τον «επαναπατρισμό» Ελλήνων του εξωτερικού, αλλά και την προσέλκυση και υπηκόων άλλων χωρών που επιλέγουν ως χώρα διαμονής τους την Ελλάδα (ψηφιακοί νομάδες), με την πληροφορική να ξεχωρίζει ως κορυφαίος πόλος έλξης. Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, 350.000 περίπου από τους 600.000 Έλληνες, που έφυγαν στο εξωτερικό την περίοδο 2010-2021, έχουν επιστρέψει και εργάζονται στη χώρα μας.

Ειδικότερα όσον αφορά τους ερευνητές, η Κυβέρνηση μας από το 2019 και έπειτα έχει εφαρμόσει αποτελεσματικές πολιτικές που βαθμιαία οδηγούν στην προσέλκυσή τους για απασχόληση στην χώρα μας, όπως:

i. Καταρχάς, ήταν ζωτικής σημασίας να βελτιωθούν οι συνολικές συνθήκες εργασίας και το περιβάλλον των ερευνητών. Αυτό επιτυγχάνεται σήμερα με την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0), δια του οποίου αναβαθμίζονται οι ερευνητικές υποδομές της χώρας μας, έπειτα από 30 και πλέον έτη, τόσο μέσω της κτιριακής αναβάθμισης των δημόσιων ερευνητικών φορέων, όσο και μέσω της προμήθειας επιστημονικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας. Συγκεκριμένα, για τα ερευνητικά κέντρα και τους τεχνολογικούς φορείς εποπτείας του ΥΠΑΝ αναφορικά με τη δημιουργία, επέκταση και αναβάθμιση των υποδομών τους, έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δράση με συνολικό προϋπολογισμό **344.715.423,48 €, εκ των οποίων 215.883.333,26** Ευρώ από πόρους του ΤΑΑ.

ii. Επίσης, σημαντικό κίνητρο για την προσέλκυση ερευνητών στα ακαδημαϊκά ιδρύματα και τα ερευνητικά κέντρα της χώρας, αποτέλεσε η βελτίωση των μισθολογικών τους παροχών. Ειδικότερα, οι Ερευνητές και οι Ε.Λ.Ε έλαβαν και αυτοί από 01-01-2024 την προσαύξηση του βασικού μισθού που προβλέφθηκε με το άρθρο 20 ν.5045/2023 για τους δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και την αύξηση της οικογενειακής παροχής, όπως αυτή επανακαθορίστηκε με το άρθρο 21 ν.5045/2023. Παράλληλα, με το άρθρο 23 ν. 5045/2023 χορηγήθηκε **Ειδικό Επίδομα Βιβλιοθήκης** σε Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες, από 01.01.2024. Ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 246 παρ. 3 ν.4957/2022, όπως είχε τροποποιηθεί και ισχύει, , δεν εμπίπτουν στο ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του ν. [4354/2015](#) αμοιβές μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π., καθώς και ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (Ε.Λ.Ε.) από τη συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του [άρθρου 13Α](#) του ν. [4310/2014 \(Α' 258\)](#), τα οποία χρηματοδοτούνται από ίδιους, εθνικούς, διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, σύμφωνα με το άρθρο 230 ν.4957/2022. Επίσης, με το άρθρο 50 ν. 4712/2020 προβλέφθηκε η δυνατότητα λήψης από το ερευνητικό προσωπικό αμοιβής για την συμμετοχή στην αξιολόγηση έργων και για τη συμμετοχή σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης.

iii. Με το άρθρο 167 ν.4957/2022 , προβλέφθηκε ότι Έλληνες Επιστήμονες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (European Research Council-ERC) για την εκτέλεση ερευνητικού έργου (**ERC**), δύνανται να υποβάλλουν αίτημα για τη σύσταση προσωποπαγούς θέσης μέλους Δ.Ε.Π. σε Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή Ερευνητή σε Ερευνητικό Ινστιτούτο των ερευνητικών φορέων εποπτείας μας σε γνωστικό αντικείμενο που επιθυμούν, σχετίζεται με το επιστημονικό τους έργο και είναι συναφές με το Τμήμα ή το Ερευνητικό Ινστιτούτο όπου υποβάλλεται το αίτημα.

iv. Με το **άρθρο 72 ν. 4610/2019**, ορίστηκε ότι υποτροφίες αριστείας και οι ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και τους δημόσιους ερευνητικούς δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά, ενώ με το άρθρο 53 του Ν. 4712/2020 η ανωτέρω πρόβλεψη επεκτάθηκε στις υποτροφίες αριστείας και στις ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ).

v. Στήριξη της μετάβασης των ερευνητών προς ευρύτερους κλάδους απασχόλησης και προς τη δημιουργία δικών τους νεοφυών επιχειρήσεων και την καινοτομία, μέσω της απλοποίησης του νομοθετικού πλαισίου για την σύσταση **εταιριών τεχνοβλαστών (spin off)** με το **ν. 4976/2021**.

vi. Με το άρθρο 96 ν.4957/2022 ορίστηκε ότι οι υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Πρόκειται ειδικότερα για τα **βιομηχανικά διδακτορικά**, τα οποία αποτελούν σημαντικό παράδειγμα αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μεταξύ των παραγόντων του οικοσυστήματος, προωθώντας τις εγκάρσιες δεξιότητες και τη διατομεακή κινητικότητα, και στηρίζοντας τις ανάγκες της βιομηχανίας όσον αφορά τα ταλέντα υψηλής ειδίκευσης και την κατανόηση των βιομηχανικών προκλήσεων από τους ερευνητές, με στόχο την αύξηση των ευκαιριών πρόσληψης εντός του οικοσυστήματος.

vii. Με το άρθρο 40 παρ.1 Ν.**4758/2020** και έναρξη ισχύος από 1.1.2021, προστέθηκε στο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η διάταξη του **άρθρου 5Γ** με την οποία επιδιώκεται η προσέλκυση φυσικών προσώπων φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής, προκειμένου να μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα (φορολογικά κίνητρα). Ειδικότερα, αυτά τα φυσικά πρόσωπα απαλλάσσονται για επτά (7) φορολογικά έτη, από τον φόρο εισοδήματος για το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματός του από μισθωτή εργασία ή/και επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν στην Ελλάδα, ενώ επιπροσθέτως απαλλάσσονται για επτά (7) φορολογικά έτη από την ετήσια αντικειμενική δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει κατοικίας (κύριας και δευτερευουσών) και επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ανεξαρτήτως αριθμού οχημάτων.

viii. Με τις διατάξεις του **ν. 5162/2024**, χορηγήθηκαν ή επεκτάθηκαν σημαντικά φορολογικά και επενδυτικά κίνητρα που ενισχύουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας για ερευνητές και επιστήμονες σε εταιρίες που διεξάγουν έρευνα ή σε νεοφυείς επιχειρήσεις, όπως: α) έως 50% Έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα για επενδύσεις φυσικών προσώπων (angel investors) ύψους έως 900.000 ευρώ ετησίως και σε έως 3 νεοφυείς επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Elevate Greece, β) υπερέκπτωση των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας προσauξημένων κατά ποσοστό 150% για παροχή υπηρεσιών ή έργου προς νεοφυείς επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο το Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων του άρθρου 47 του ν. 4712/2020 (Α` 146) ή ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα ή τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α` 258) ή Πανεπιστημιακά Κέντρα Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΑ.Κ.Ε.Κ.) ή Κοινά Ερευνητικά Ινστιτούτα (Κ.Ε.Ι.) ή Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) των άρθρων 131 και 134 και του Κεφαλαίου ΚΘ` του ν. 4957/2022 (Α` 141), γ) χορήγηση άδειας παραμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για επένδυση ποσού τουλάχιστον 250.000 ευρώ σε startup επιχείρηση, μέλος του Εθνικού Μητρώου νεοφυών επιχειρήσεων (Elevate Greece).

ix. Εκπόνηση σημαντικών ερευνητικών έργων στους τομείς προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, μέσω της προκήρυξης δράσεων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ, όπως η δράση «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» προϋπολογισμού 599 εκ. ευρώ με 1.118 ενταγμένα έργα, αλλά και η δράση «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας (Innovation Clusters)» προϋπολογισμού 42 εκ. ευρώ. Επιπλέον, το Μάιο του 2024 προκηρύχθηκε η Δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ 2021-2027», η οποία αποτελεί Πράξη Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» με προϋπολογισμό 300 εκατομμύρια ευρώ. Μέσω τέτοιων δράσεων

επιτυγχάνεται αφενός η σύνδεση της έρευνας και καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και αφετέρου η δημιουργία νέων και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας που προσελκύουν Έλληνες επιστήμονες από το εξωτερικό.

Σε κάθε περίπτωση και πέραν των μέτρων που έχουν ληφθεί, είναι αδιάλειπτη η προσπάθεια μας για μια πιο ελκυστική, ανοικτή και βιώσιμη εγχώρια αγορά εργασίας για ερευνητές, επιστήμονες, φορείς καινοτομίας και επιχειρηματίες, η οποία θα μπορεί να προσελκύει ταλέντα.

Συνοψίζοντας, η Κυβέρνηση μας εφαρμόζει διάφορες πολιτικές και πρωτοβουλίες για να προσελκύσει επιστήμονες και να προωθήσει την καινοτομία στη χώρα. Αυτές οι πολιτικές στοχεύουν στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τους ερευνητές, την παροχή κινήτρων για την επιστροφή των Ελλήνων επιστημόνων που εργάζονται στο εξωτερικό και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων και βιομηχανίας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ

Εσωτερική Διανομή:

Γραφ. Υφυπουργού

Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων